

**Constitutiones In Diocesana Synodo
Vvia-|dislaviensi**

Karkowski, Stanisław

Colonię, 1572

VD16 W 4100

De Funeralibus & sepulturis. Tit. VII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62991](#)

Et si qua sunt vel erūt alia ab Ecclesia
præcepta, quæ de more pridem iam v-
su recepto, notabuntur quotannis in
libello siue indice, vulgò Rubricel-
la nuncupato, qui Sacerdotum causa
in publicum dari consueuit.

TITVLVS VII.

DE FVNERALIBVS
et sepulturis.

Eusebi. de
vita Cōstā-
ti. Amb. de
obitu Saty.

Vieto. lib. i
persec.

Vāda. & 2.
rum funera,

Clem. Ro.
sa, adeò, vt non pauci viri pij & erudi

li. 6 ca. 30.
Cōstāt. To

lcta. 3. Syn.
ca. 22.

Durād. ex
Diony. li. 7
Rationalis
cap. 34.

²

Vide. 3. Sy-
no. Tolet.

ca. 22. Cle
mēt. Rom.

luerint. Quibus condendis, propte-
rea cantus, propterea hymni sunt ad-

diti, vt doceantur fideles, eos et si vi-

ta

Magna religione curata priscis
temporibus fuisse Christiano-
rum funera, testis est vetustas vniuer-
sa, adeò, vt non pauci viri pij & erudi-
ti, ritum condendorum corporum
literis posteritati mandauerint, nec
immeritò. Sunt enim defuncti Chri-
sti & Ecclesiæ Dei membra, fratresq;
nostri. Et quia erant dum viue-
rent, casta Spiritus sancti domicili-
lia, ideo tanto maior illis terra con-
dendis, adhibenda est honestas. Nec
defuerunt, qui eos mortuos in signū
charitatis, etiam osculis dignari vo-
luerint. Quibus condendis, propte-
rea cantus, propterea hymni sunt ad-

ta funētos, non periisse tamē, sed me- li. 6.ca.30.
liore fœlicioreque vita in Christo vi Constit. Vi
uere: Quin & eorum corpora licet ^{Constit. Vi} & tor. li. 2.
exesa, & in leuissimum puluisculum ^{persec. Vā-} dali.

resoluta, esse nihilominus cūm Do-
minus ad iudicandum venerit, om-
ninō reuictura. Hæc solennis cære-
monia, quæ tumulandis corpori-
bus defunctorum adhibetur, est velu-
ti quoddā resurrectionis nostræ per-
quām illustre testimoniū, quo sola-
mur nos ipsos in dolorib⁹ vitæ, mor-
tisque angoribus. Quam ob rem, pro-
positis ob oculos defunctorum cor-
poribus, veluti clara editaque voce
hortatur astantes omnes Ecclesia, vt
singuli finem suum cogitent, ac no-
uissimorum recordētur, quo possint
cohibere se à peccatis, & semper para-
ti esse. Nescimus enim quando Do-
minus venturus sit, serò an media no-
cte, an galli cantu, an mane. Beati
sunt autem serui illi, quos, cūm ve-
nerit, inuenierit vigilantes.

Verūm ut alijs in rebus, ita & in
hac, non parūm hoc tempore ab of-
ficij religione deflexum est, quando

4

5

6

Marc. 13.
Luc. 12.

7

1 3 sic

sic non rarò defunctorum funera cu-
rantur, vt à charis brutorum cadaue-
ribus non multum videantur abesse:
nihilquē magis laboratur à nonnul-
lis, quām vt primo quoque tempore
terræ mandata, obruantur obliuio-
ne sempiterna, & eorum mémoria pe-
reat cū sonitu: vt verè pius ille Job di-
xerit, Fuisse me quasi non essem, de v-
tero translatus ad tumulum.

Psal. 9.
Iob 10.

8 Quare mandamus omnibus Sacer-
dotibus Diœcesis nostræ, in primis ve-
rò Parochis, vt diligenter in eam of-
ficij sui partem incumbant, & func-
ra piorum religiosè tumulari curēt.

9. Adhibetur cantus, qui de more in
Processionibus & templis haberi con-
suevit: idquē fiat cum ea honestate,
quę & ipsos deceat, & populum ad ex-
trema sua recordanda incitet. Est e-

10

Psal. 114. nim non vulgaris piorum consola-
Psal. 26. tio, quando concinnis vocibus illud
Chrys. ho- cani audiunt: Reuertere anima mea
mi. 4. in 2.
ca ad Heb. in requiem tuam, quia Dominus be-
nefecit tibi: & iterum, Credo vide-
re bona Domini in terra viuentium.

11

Hæ voces, & alię multæ eius
gene-

generis, ferreum etiam pectus emolliunt, fidemque resurrectionis vehementer confirmant. Nec esset incommodum, fortassis etiam necessarium, in aliquo maiore præsertim popularium funebrali concursu, sermonem breuem facere, quo doceantur astantes, quid secum in eiusmodi conuentibus meditari debeant.

12

Nam vita Christianorum non est aliud, quam mortis perpetua meditatione, & moriendi certa quædam doctrina: quandoquidem effugere mortem licet nemini. Pertineret hæc illis commonefactio, & ad vitam in melius commutandam, & ad animum fide resurrectionis magis etiam & perfectius confirmandum. Coniuia funeralia, etsi non omnino improbamus, si sobria & moderata fuerint: mallemus tamen pauperes & egenos illis interessere cum pijs Ecclesiæ ministris, quam quoscunque alios profanos, quibus venter magis solet esse cure, quam defuncti fratris spiritus.

13

14

15

16

1 4 Memi-

17.

Meminerint verò Parochi, se debitores esse, vt statim pro suę Parochiæ defunctis, preces Deo fundant, ac Sacrosanctum Missæ sacrificium offerant, eisque refrigeria concedi postulent. Nam si vñquam antea, tunc certè animæ corporibus solutæ, corum ope maximè indigent, sibiq; à Deo precibus illorum, & sanctis sacrificijs misericordiam fieri cupiunt.

18

Conc. Tri-
beri .ca.

Legata mortuorum fideliter exequā tur, in quibus fraudis aliquid admis-
isse, instar est sacrilegij. Sepulturæ

16. Cōc. Va verò nomine quicquam exigi omni-
sens 13. q. 2 nō vetamus: inhumanum est enim,
principiendi. etiam ex defunctis fratribus lucrum
Grego. li. 7 evisto.e facere velle. In sacris verò locis, in-
pist. 4 & 55. fideles, hæretici seu Schismatici, pu-

20

blicè excommunicati, nominatim interdicti, manifesti usurarij, qui que sibi manus violentas attulerunt, vel qui ob patratū scelus trucidati sunt, nec vlla vel pīx mentis in Deum, vel resipiscentiē signa morituri dederūt. Item blasphemii, & alij absq; vlla pœnitentia vita perfuncti, humari non debent.

Loca

Loca sepulturæ siue Cœmiteria, diligenter custodiant Parochi, ne quid ibi sit immundum, ne pascatur pecudes, aliaque bruta pererrent. Sunt enim dormitoria in Christo quiescentium: Sint septis & cancellis munita, & omnibus foribus prorsus vacua. Interest enim religionis, busta mortuorum seruari & ornari.

21

22

TITVLVS VIII.
DE SODALITATIBVS ET
Fraternitatibus.

Sodalitates institutæ sunt in oppidis, Ecclesiæ proximorumque adiuuandorum causa: non ut ventri seruiant fratres, & potationibus operâ dent, vel sua priuata commoda sectentur, verum ut iuuent proximos, re, opere, opera, consilio. Si quis ex fratribus fortuna iniquiore premitur, si cui res est angusta, si dissensio cū quam intercedit, si pax & concordia turbatur, Sodalitatum officium est, iuuare huiusmodi: & ut quietè vitâ fratres ac propinqui transfigant, prouidere.

I.